

Aanvrager:	Stichting Architectuurcentrum Nijmegen
Titel:	Retrofit
Gevraagd bedrag:	€ 82.000 per jaar

POSITIEF

Inleiding en samenvatting

Stichting Architectuurcentrum Nijmegen doet een aanvraag bij de Regeling Activiteitenprogramma's creatieve industrie voor een tweejarig activiteitenprogramma getiteld 'Retrofit'. Het aangevraagde bedrag is € 82.000 per kalenderjaar. Stichting Architectuurcentrum Nijmegen heeft ingediend binnen het landsdeel oost.

Architectuurcentrum Nijmegen (ACN) is het Nijmeegse platform voor architectuur en stadsontwikkeling waar bewoners, ruimtelijke ontwerpers, beleidsmakers en andere betrokkenen samenwerken aan een inclusieve, duurzame en veerkrachtige stad. ACN gelooft dat dit begint bij ontmoeting en verbeelding, met ruimtelijk ontwerp als verbindende factor. Vanuit die gedachte zet de organisatie zich in om gezamenlijk de stad te verbeteren en voor te bereiden op de toekomst. Dit doet ACN door mensen, kennis en ideeën met elkaar te verbinden en ruimtelijke uitdagingen te agenderen – zoals de klimaat- en woonopgave en energie- en mobiliteitstransitie – die ons allen raken.

In 2027 onderzoekt ACN hoe met het jaarthema Retrofit onze bestaande leefomgeving het vertrekpunt kan zijn van lokale ruimtelijke opgaven. Het verkent waarom herwaarderen, updaten en versterken van de rijkdom om ons heen het nieuwe vooruitgangdenken is. Niet haastig vervangen, vernieuwen en bijbouwen, maar een pas op de plaats doen en zorgvuldig voortborduren op wat er al is – van gebouwen en landschappen tot geschiedenis, cultuur en sociale structuren. Centraal in het programma staan de belangrijke lokale opgaven. In 2027 bestaat de themareeks uit zes programma's waar vanuit het jaarthema de relatie wordt gezocht tussen ontwerp, wetenschap en andere disciplines. Dit zijn multidisciplinaire programma's over actuele ruimtelijke vraagstukken die lokaal en landelijk spelen. Met deze reeks richt ACN zich tot professionals én bewoners door ontwerp vragen te koppelen aan actuele thema's en lokale vraagstukken. Samenwerkingspartners zijn onder andere LUX Nijmegen, Wintertuin, Go Short, Architecture Film Festival Rotterdam en Radboud Reflects.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie is positief over de aanvraag van ACN. Ze beoordeelt de artistiek-inhoudelijke kwaliteit als goed. De commissie spreekt van een doorwrocht programma, met aansprekende thematische lijnen en ontwikkelvisies op de stad Nijmegen. Ook is de commissie positief over de beoogde deelnemers, experts en sprekers, zowel nationaal als internationaal. Zij ziet hierin voldoende vakmanschap en verwacht dat het programma hiermee een nieuwe visie kan brengen op belangrijke onderwerpen en thema's. Daarbij is ze te spreken over de manier waarop ontwerp wordt ingezet om de gekozen thema's te benaderen en daarbij de aansluiting met maatschappelijke organisaties te zoeken, waarmee de zeggingskracht van het programma ook impact kan hebben op het publiek.

De commissie beoordeelt de bijdrage aan het vakgebied en de maatschappelijke betekenis als ruim voldoende. Ze ziet een duidelijke visie op de impact die de aanvrager wil maken, waarbij lessen en opgedane kennis actief worden teruggekoppeld richting de diverse stakeholders. Ook is de commissie te spreken over de lokale verankering en aansluiting bij wat er gebeurt op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling op regionaal, nationaal en internationaal gebied. In de samenwerking met kunstenaars,

filosofen en podcastmakers ziet de commissie een waardevolle verbinding met andere vakgebieden. De aanvraag laat zien dat het programma goed aansluit bij de samenwerkingspartners en beoogde doelgroepen. Hierdoor wordt de meerstemmigheid binnen het vakgebied geborgd. De commissie plaatst wel een kritisch punt wat betreft de verankering van de stem van ontwerpers en makers in het programma. Die is volgens haar niet consequent. Het programma vertrekt vanuit de kracht van ontwerp, maar juist deze groep komt volgens de commissie nog niet overal in het programma even sterk aan bod.

De commissie beoordeelt de toegankelijkheid en het publieksbereik als voldoende. Ze is van mening dat het aanbod in het programma in vorm en inhoud goed is afgestemd op de verschillende doelgroepen. Ze is ook te spreken over de intentie om meer aandacht te besteden aan jongerenparticipatie. De aanvraag laat hierop een sterke reflectie zien en een goede strategische visie voor verdere uitwerking in 2027. Over het geheel ziet de commissie voldoende inzet van partners om diverse doelgroepen te bereiken en een toegankelijk programma neer te zetten. Wel had de commissie graag meer gelezen over de inzet van de publicaties om de impact daarvan te kunnen beoordelen. Daarnaast meent de commissie dat er een risico bestaat op versnippering met zo'n uitgebreid programma en is ze van mening dat er nog meer verwevenheid en samenhang kan worden gecreëerd in het aanbod en de communicatie daarvan.

De commissie beoordeelt de bedrijfsvoering en organisatie als voldoende. Ze ziet een degelijke bedrijfsvoering, een groeiende omzet en een stevige financieringsmix. De financiële ratio's en het eigen vermogen zijn volgens de commissie ook voldoende. De commissie noemt de visie op de Code Diversiteit & Inclusie nog beperkt, maar herkent de ambitie om dit verder uit te werken. Ze begrijpt de ambitie voor een groei in het projectbureau, maar ziet ook het risico dat deze extra capaciteit vooral wordt ingezet om het veelzijdige programma te realiseren. Dit wordt bevestigd in het feit dat de aanvrager zelf ook aangeeft dat organisatiedoelen vaak naar de achtergrond verdwijnen. De commissie moedigt de aanvrager aan om structureel meer ruimte te maken in de organisatie voor strategische verdieping, om hiermee ook daadwerkelijk de beoogde ontwikkeling en groei op een gezonde manier te realiseren.

De commissie beoordeelt de consistentie in doel en opzet van de aanvraag als ruim voldoende. Ze spreekt van een organisatie met veel kennis over de stad, die niet bang is om zich constructief kritisch op te stellen tegenover beleid. Volgens de commissie toont de aanvraag een zeer uitgebreid programma, met veel interessante aanknopingspunten en passende partners. Maar de commissie is ook van mening dat het nog niet overal even sterk is verweven in werking en doelstelling, waarmee de veelzijdigheid ook kan leiden tot versnippering. Over het geheel is de commissie te spreken over de samenhang van de verschillende onderdelen van de aanvraag. Ze verwacht dat hiermee een kwalitatief hoogwaardig programma kan worden neergezet.

Advies aan het bestuur van het Stimuleringsfonds

De commissie adviseert het bestuur de aanvraag van Stichting Architectuurcentrum Nijmegen te honoreren. De aanvraag scoort over het geheel genomen voldoende op de in de regeling geformuleerde beoordelingscriteria. De commissie verwacht, na bestudering van de aanvraag en op basis van bovenstaande overwegingen, dat de instelling vanuit diens kerntaak met het activiteitenplan een waardevolle bijdrage zal leveren aan de ontwikkeling en professionalisering van de creatieve industrie in Nederland.